

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปีการศึกษา 2553 จำนวน 173 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 7 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 9 คน และครู จำนวน 164 คน ซึ่งเป็นการศึกษาประชากรของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย		รวม
		ผู้บริหาร	ครู	
1.	เทศบาลบูรพาพิทยาคาร	1	39	40
2.	เทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา	1	21	22
3.	เทศบาลบ้านส่องนางใย	1	48	49
4.	เทศบาลสามัคคีวิทยา	2	19	21
5.	เทศบาลโพธิ์ศรี	1	12	13
6.	เทศบาลบ้านค้อ	2	18	20

ที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวนกลุ่มเป้าหมาย		รวม
		ผู้บริหาร	ครู	
7.	เทศบาลบ้านแมด	1	7	8
	รวม	9	164	173

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยมีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประกอบด้วย ข้อคำถามทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ซึ่งถามเกี่ยวกับตำแหน่ง เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอายุราชการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 13 ปัจจัย ได้แก่ คุณลักษณะของครูและผู้บริหาร การพัฒนาครูและผู้บริหาร การรับรู้นโยบาย การสร้างสรรค์และริเริ่มสิ่งใหม่ กระบวนการสรรหาและการใช้ทรัพยากร การมีส่วนร่วม การกำหนดนโยบาย การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา ความร่วมมือของชุมชน การจัดสรรงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ การใช้สื่อ เทคโนโลยี และการจัดการสถานที่

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน ด้านการกำหนดความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น ด้านการกำหนดเป้าหมายจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านการจัดทำคำอธิบายรายวิชา ด้านการจัดทำแผนการสอน คู่มือครู และสื่อ และด้านการปรับปรุงและพัฒนา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)

3. สร้างแบบสอบถามสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำเสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อการตรวจสอบ แนะนำ แก้ไข ปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา ความสอดคล้องระหว่างนิยามตัวแปรกับรายการ แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์หาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกันต์ จิงหาร ุฒิการศึกษาครุศาสตร์ อุดสาหกรรมดุสิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.2 ดร.กมล ทรายู ุฒิการศึกษา ุฒิการศึกษาครุศาสตร์ดุสิต สาขาวิชา การบริหารจัดการการศึกษา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ กองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม

4.3 อาจารย์รัตนา อาจวิชัย ุฒิการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาไทย ตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

5. หาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเนื้อหาและข้อคำถามของแบบสอบถาม พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.66 – 1.00 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจ จำแนกรายข้อ โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.9437

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เรื่องปัจจัยมีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้โรงเรียนในกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 7 โรงเรียนด้วยตัวเอง เพื่อขอเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนและประสานกับเจ้าหน้าที่ที่รับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลพร้อมแบบสอบถามที่ขอเก็บข้อมูล โดยกำหนดวัน เวลา ให้ผู้วิจัย มารับแบบสอบถามด้วยตัวเอง
3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคือตามวัน เวลา ที่กำหนด
4. ผู้วิจัยคัดเลือกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากที่เก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยดำเนินการดังนี้
 - 2.1 วิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 2.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกี่ยวกับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน โดยใช้เกณฑ์การประเมินตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความสำเร็จ
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) (พิชิต ฤทธิจรูญ. 2544 : 300)

$$\mu = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	μ	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	n	หมายถึง	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (สุรวาท ทองบุ. 2550 : 124)

$$s = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ	S	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	หมายถึง	ข้อมูล
	\bar{X}	หมายถึง	ข้อมูลหรือคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	Σ	หมายถึง	ผลรวมข้อมูลหรือคะแนนแต่ละตัว
	N	หมายถึง	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) หาได้จากสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	R	หมายถึง	คะแนนความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินในแต่ละข้อ
	n	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น

2.2 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	หมายถึง	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	k	หมายถึง	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	s_i^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	s_t^2	หมายถึง	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยเกณฑ์การแปลผลข้อมูลความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และ กรรณิการ์ สุขเกษม. 2536 : 25)

ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 0.001 – 0.500 ถือว่า มีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ
 ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 0.501 – 0.700 ถือว่า มีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง
 ระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 0.701 ขึ้นไป ถือว่า มีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง

3.2 วิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนา
หลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์
การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY